

Všeobecné pojistné podmínky pro pojištění domácnosti

DOM 2

schválené Ministerstvem financí pod č. j. 321/29874/1998 dne 14. dubna 1998

Článek 1 Úvodní ustanovení

- Všeobecné pojistné podmínky a smluvní ujednání k těmto všeobecným pojistným podmínkám (dále jen smluvní ujednání) upravují práva a povinnosti účastníků pojistné smlouvy. Práva a povinnosti, které nejsou upraveny v pojistné smlouvě, těchto všeobecných pojistných podmínkách nebo smluvním ujednání, se řídí příslušnými ustanoveními občanského zákoníku a dalšími souvisejícími právními normami.
- Pojištění se vztahuje na pojistné události, které nastanou na území České republiky.
- Pojistná událost je nahodilá škodná událost, která nastala (včetně její příčiny) v době trvání pojištění, se kterou je spojen vznik povinnosti pojistitele plnit.

Článek 2 Pojistná nebezpečí

- Pojistěnému vznikne právo na pojistné plnění, jestliže škoda na pojištěné věci byla způsobena:
 - požářem, výbuchem, přímým úderem blesku, nárazem nebo zřícením letadla s posádkou, jeho částí nebo nákladu,
 - vichřicí, krupobitím, tíhou sněhu nebo námrazy,
 - záplavou nebo povodní,
 - sesouváním půdy, zřícením skal nebo zemin,
 - sesouváním nebo zřícením lavin,
 - pádem stromů nebo stožárů,
 - zemětřesením dosahujícím alespoň 6. stupně mezinárodní stupnice (MCS),
 - vodou z vodovodního zařízení,
 - odcizením.
- Pojistitel poskytne pojistné plnění rovněž tehdy, jestliže k poškození, zničení, odcizení nebo ztrátě předmětu pojištění došlo v příčinné souvislosti s pojistnou událostí vzniklou podle těchto všeobecných pojistných podmínek.
- Pojistitel poskytne rovněž pojistné plnění, jestliže při odcizení nebo při pokusu o ně došlo k poškození nebo zničení schránky, v níž byl předmět pojištění umístěn, nebo stavební součástí budovy náležící k místu pojištění.

Článek 3 Předmět pojištění

- Předmětem pojištění je soubor movitých věcí (dále jen pojištěné věci) tvořících zařízení domácnosti a sloužících k jejímu provozu nebo k uspokojování potřeb členů pojištěné domácnosti.
- Pojištěny jsou věci, které jsou majetkem členů pojištěné domácnosti. Dále jsou pojištěny věci cizí, které nejsou ve vlastnictví členů pojištěné domácnosti, ale jsou jimi oprávněně užívány.
- Pojištěny jsou rovněž věci, které se staly součástí souboru věcí pojištěné domácnosti po vzniku pojištění.
- Věci, které během trvání pojištění přestanou být součástí souboru věcí pojištěné domácnosti, přestávají být pojištěny.
- Pojištění se rovněž vztahuje na stavební součásti bytu pořízené pojištěným na vlastní náklad.

Článek 4 Místo pojištění

- Místem pojištění je trvale obývaný byt pojištěného uvedený v pojistné smlouvě (dále jen pojištěný byt).
- Místem pojištění jsou rovněž prostory k bytu náležející, tj. stavebně uzavřené prostory nacházející se v budově, v níž je pojištěná domácnost, nebo na pozemku k ní příslušejícím, jsou-li výlučně užívány členy pojištěné domácnosti.
- Věci osobní potřeby patří do pojištěného souboru věcí jsou pojištěny proti uvedeným nebezpečím i v případě, že se nenacházejí v místě pojištění uvedeném v odst. 1 a 2 tohoto článku, ale pouze při splnění podmínky, že je pojištěná osoba měla na sobě nebo u sebe nebo pokud je odložila na místě k tomu určeném nebo obvyklém, aniž se zbavila možnosti s těmito věcmi bezprostředně nakládat. V tomto případě se pojištění nevztahuje na věci, které byly odloženy v dopravním prostředku.

Článek 5 Výluky z pojištění

- Pojištění se nevztahuje na škody způsobené úmyslně nebo hrubou nedbalostí pojistníka, pojištěného nebo osoby žijící s ním ve společné domácnosti (dále jen členové pojištěné domácnosti). Dále se pojištění nevztahuje na škody způsobené jinou osobou z podnětu pojistníka, pojištěného nebo členů pojištěné domácnosti.
- Pojištění se nevztahuje na škody způsobené:
 - jadernou energií,
 - poklesem půdy,
 - vandalským jednáním,
 - v souvislosti s válečnými událostmi, vzpourou, povstáním nebo jinými násilnými nepokoji, stávkou, výlukou, teroristickým aktem (tj. násilné jednání motivované politicky, sociálně, ideologicky, rasově nebo nábožensky),
 - zásahem státní nebo úřední moci, pokud nebyl učiněn za účelem odvrácení či zmírnění následků pojistné události,

- ožehnutím, které nebylo způsobeno požářem, výbuchem nebo přímým úderem blesku,
 - vystavením věci užitkovému ohni nebo teplu,
 - cíleným výbuchem způsobeným pojištěnou osobou nebo členem pojištěné domácnosti, na elektrickém zařízení, které byly zapříčiněny zkratem nebo přepětím, pokud k nim nedošlo v příčinné souvislosti s požářem, výbuchem nebo přímým úderem blesku.
- Pojištění se nevztahuje na škody způsobené vodou při mytí nebo sprchování, pronikáním spodní vody, působením vlhkosti nebo plísni a zatečením způsobeným atmosférickými srážkami.
 - Pojištění se nevztahuje na škody způsobené vystoupením vody z odpadního potrubí, pokud k nim nedošlo v příčinné souvislosti se záplavou nebo povodní.
 - Pojištění se nevztahuje na:
 - věci sloužící k výkonu povolání,
 - věci vedené v účetní evidenci podnikatelského subjektu, ve kterém má pojištěný nebo členové pojištěné domácnosti majetkový podíl,
 - věci předané nebo věci převzaté za účelem poskytnutí služby,
 - motorová a nemotorová vozidla včetně jejich příslušenství a náhradních dílů s výjimkou jízdních kol, invalidních vozíků a kočárků,
 - exotická zvířata,
 - věci podnájemníků,
 - věci uložené v automatických úschovných schránkách,
 - záznamy na nosičích zvuku, obrazu, dat a obdobných informačních a řídicích systémech vytvořené pojištěným,
 - autorská a jiná nehmotná práva osobně majetkového charakteru.
 - Za věc osobní potřeby ve smyslu čl. 4 bodu 3 se nepovažují jízdní kola, sportovní potřeby, videokamery, fotopřístroje, výpočetní a komunikační technika.
 - Místem pojištění nejsou prostory užívané výlučně k výdělečné činnosti nebo k výkonu povolání.

Článek 6 Pojistná částka, pojistná hodnota, podpojištění

- Pojistnou částku stanoví na vlastní odpovědnost pojištěný. Pojistná částka má vyjadřovat pojistnou hodnotu věci nebo souboru věcí, které jsou předmětem pojištění.
- Pojistnou hodnotou je nová hodnota pojištěné věci, pokud není v pojistné smlouvě nebo smluvním ujednání ujednáno jinak.
- V případě podpojištění, tj. je-li v době vzniku pojistné události pojistná částka nižší než pojistná hodnota pojištěných věcí, poskytne pojistitel pojistné plnění, které je k výši škody ve stejném poměru, jako pojistná částka k pojistné hodnotě pojištěných věcí.

Článek 7 Plnění pojistitele

- Celková výše pojistného plnění včetně náhrad vynaložených nákladů, uvedených ve smluvním ujednání, je pro jednu pojistnou událost omezena sjednanou pojistnou částkou.
- Pokud pojistnou událostí došlo k poškození pojištěných věcí, je pojistitel povinen uhradit přiměřený náklad na její opravu, a to až do výše částky potřebné na její znovuzřízení.
- Byla-li pojistnou událostí pojištěná věc (vyjma věcí uvedených v čl. 7 bod 4 a 5) poškozena tak, že ji nelze ani po opravě řádně užívat jako věc bez vady, nebo byla-li pojištěná věc (vyjma věcí uvedených v čl. 7 bod 4 a 5) v příčinné souvislosti s pojistnou událostí zničena, odcizena nebo ztracena, je pojistitel povinen poskytnout plnění do výše nové hodnoty věci.
- V případě pojistné události na elektropotřebičích a sportovních potřebách starších pěti let, na oděvech a prádle starším tří let a na obuvi starší jednoho roku poskytne pojistitel plnění do výše časové hodnoty věci. Pojistitel dále poskytne plnění do výše časové hodnoty věci u strojů, nástrojů a náradí starších pěti let.
- V případě pojistné události na věcech cizích poskytne pojistitel pojistné plnění do výše časové hodnoty pojištěné věci.
- Byly-li pojištěné cizí věci poškozeny, zničeny nebo jsou-li pohřešovány, je pojistitel povinen poskytnout plnění jen tehdy, je-li pojištěný povinen vynaložit náklady na uvedený poškozený věc v předešlý stav a nebo tyto náklady vynaložil.
- Zbytky poškozené nebo zničené věci zůstávají ve vlastnictví pojištěného a jejich hodnota se odečítá od pojistného plnění.
- Horní hranice pojistného plnění pro pojištěné věci, náklady a pojištěná nebezpečí jsou uvedeny ve smluvním ujednání.
- V případě nedostatečně doložené škody je pojistitel oprávněn, s přihlédnutím ke všem okolnostem případu, snížit pojistné plnění na dostatečně doloženou výši.
- Pro určení věcného rozsahu škody je rozhodující výsledek vlastního šetření pojistitele.
- V pojistné smlouvě nebo ve smluvním ujednání může být dohodnuto, že pojistitel omezí celkové plnění za všechny pojistné události v jednom pojistném roce na stanovený násobek dohodnuté pojistné částky.
- V pojistné smlouvě může být dohodnuto, že se pojištěný podílí na pojistném plnění dohodnutou částkou (dále jen spoluúčast). Spoluúčast je stanovena pevnou částkou nebo procentem z pojistného plnění. Takto stanovená spoluúčast se odečítá od pojistného plnění.
- Měl-li technický stav pojištěné věci podstatný vliv na vznik pojistné události nebo na výši škody, pojistitel přiměřeně sníží pojistné plnění.
- Pojistné plnění poskytne pojistitel v tuzemské měně.

Článek 8 Povinnosti pojištěného

- Vedle povinností stanovených zákonem má pojištěný tyto povinnosti:
 - provést přiměřená opatření k odvrácení vzniku hrozící škody nebo ke zmírnění následků škody, která již nastala, podle možnosti si k tomu vyzádat pokyny pojistitele a postupovat v souladu s nimi,
 - neprodleně oznámit policii škodní událost, která nastala za okolností nasvědčujících spáchání trestného činu,
 - oznámit pojistiteli případné nalezení a vrácení odcizených nebo ztracených částí pojištěné věci nebo jejich zbytků a vrátit pojistiteli odpovídající část poskytnutého plnění,
 - zabezpečit vůči jinému právo na náhradu vzniklé škody a jiná obdobná práva a uplatnit nárok na náhradu vzniklé škody vůči tomu, kdo za škodu odpovídá.
- Mělo-li vědomé porušení povinností uvedených v bodě 1 tohoto článku podstatný vliv na vznik pojistné události nebo zvětšení rozsahu následků pojistné události, je pojistitel oprávněn plnění ze smlouvy snížit podle toho, jaký vliv mělo toto porušení na rozsah jeho povinnosti plnit.
- Pojištěný je dále povinen:
 - neprodleně písemně oznámit pojistiteli jakoukoliv změnu hodnoty pojištěné věci, která by měla za následek zvýšení pojistné částky o více než 10 %,
 - vznik škodní události neprodleně písemně oznámit pojistiteli a uvést popis rozsahu a způsobu poškození věci,
 - podat pojistiteli důkaz o vzniku pojistné události a rozsahu jejich následků,
 - neměnit stav způsobený škodní událostí, dokud nejsou poškozené věci pojistitelem prohlédnuty. To však neplatí, je-li taková změna nutná z bezpečnostních, hygienických nebo jiných závažných důvodů, nebo aby se škoda nevětšovala. V těchto případech je pojištěný povinen zabezpečit dostatečné důkazy o rozsahu pojistné události šetřením provedeným policií či jinými vyšetřovacími orgány, fotografickým nebo filmovým materiálem, videozáznamem, svědectvím jiných osob apod.,
 - umožnit pojistiteli veškerá potřebná šetření škodní události a poskytnout mu při tom potřebnou součinnost, dále umožnit pojistiteli při likvidaci pojistné události před vyplacením plnění, prohlídku pojištěné věci k prověření její hodnoty za účelem posouzení případného podpojištění.

Článek 9 Povinnosti pojistníka

- Pojistník je osoba, která s pojistitelem uzavřela pojistnou smlouvu a která je povinna platit pojistné. Osoba pojistníka a pojištěného nemusí být totožná, pojistník může pojistnou smlouvu uzavřít i ve prospěch třetího.
- Pojistník, který není zároveň pojištěným, je povinen seznámit pojištěného nebo pojištěné s jejich právy a povinnostmi stanovenými pojistnou smlouvou, těmito všeobecnými pojistnými podmínkami a smluvním ujednáním.
- Pojistník je dále povinen neprodleně písemně oznámit pojistiteli jakoukoliv změnu hodnoty pojištěné věci, která by měla za následek zvýšení pojistné částky o více než 10 %.

Článek 10 Vznik pojištění

Pojištění vzniká na základě platně uzavřené pojistné smlouvy ode dne následujícího po dni uzavření pojistné smlouvy, není-li v pojistné smlouvě ujednáno jinak.

Článek 11 Změny a zánik pojištění

- Jakákoliv změna pojistné smlouvy musí být učiněna formou písemné dohody mezi smluvními stranami, jinak je neplatná.
- V případě smrti pojištěného vstupuje dědic pojištěného souboru věcí pojištěné domácnosti do pojištění do konce zaplaceného pojistného období, pokud začne pojištěný byt užívat k trvalému bydlení nejdéle do dvou měsíců od smrti pojištěného, jinak pojištění zaniká.
- Pokud zemřel ten z manželů, který uzavřel pojištění, vstupuje pozůstalý manžel do pojištění těch věcí původně patřících do bezpodílového vlastnictví manželů, jež jsou nadále jeho vlastnictvím, pokud bude nadále užívat pojištěný byt k trvalému bydlení.
- Dojde-li k zániku bezpodílového spoluvlastnictví manželů rozvodem, zůstává pojištění v platnosti pro tu část původně pojištěného souboru věcí, jež se nadále nachází v pojištěném bytě a případně do vlastnictví toho z manželů, který je oprávněn nadále jej užívat k trvalému bydlení. Pojištění věcí ve vlastnictví druhého z manželů vypořádáním spoluvlastnictví zaniká.
- V případě zániku bezpodílového spoluvlastnictví manželů z jiného důvodu, než je rozvod nebo smrt, pojištění nezanká, pokud manželé spolu nadále žijí ve společné domácnosti.
- Pokud se pojištěný přestěhuje do jiného bytu, přejde pojištění na tento byt ve stejném rozsahu, jako bylo sjednáno pro původně pojištěný byt. Po dobu stěhování jsou místem pojištění oba byty, nejdéle však po dobu 60 dnů od počátku stěhování. Změnu pojištěného bytu včetně jeho adresy je pojištěný povinen oznámit písemně pojistiteli nejpozději do počátku stěhování.
- Pojistitel je oprávněn v souvislosti s přestěhováním pojištěného do jiného bytu nově stanovit pojistné. Pokud dojde ke změně pojištěného, může pojištěný pojistnou smlouvu vypovědět do jednoho měsíce od oznámení této změny pojistitelem. Pojistitel má v tom případě nárok na poměrnou část pojistného původně sjednaného.
- Pojištění, u kterého je sjednáno běžné pojistné, lze vypovědět, a to ke konci pojistného období alespoň šest týdnů před jeho uplynutím.
- Pojištění může každý z účastníků vypovědět do dvou měsíců po uzavření pojistné smlouvy, výpovědní lhůta je osmidená, jejím uplynutím pojištění zanikne.
- Při podvodném uplatnění neodůvodněného nároku na pojistné plnění, může pojistitel vypovědět pojistnou smlouvu s okamžitou účinností.

Článek 12 Pojistné

- Pojistitel má právo na pojistné za dobu od vzniku pojištění až do jeho zániku.
- Pojistné je splatné k prvnímu dni příslušného pojistného období (běžné pojistné). Lze též dohodnout, že pojistné bude placeno najednou za celou dobu, na kterou bylo pojištění sjednáno (jednorázové pojistné).
- Zanikne-li pojištění před uplynutím doby, za kterou bylo zapláceno běžné pojistné, je pojistitel povinen jeho zbývající část vrátit.

- Nastala-li pojistná událost a důvod dalšího pojištění tím odpadl, náleží pojistiteli pojistné do konce pojistného období, v němž pojistná událost nastala. Je-li pojistník v prodlení s placením pojistného, má pojistitel právo snížit pojistné plnění o částku odpovídající dlužnému pojistnému.
- Při dostatečně výši technických rezerv jsou přebytky pojistného využívány ke zvýhodnění pojištění formou rozšíření jeho rozsahu nebo snížení sazeb pojistného na principu příznivého škodního průběhu.
- Přebytky na pojistném vazuje pojistitel z celkového přijatého pojistného pro druh pojištění sjednávaného podle těchto všeobecných pojistných podmínek na základě kalkulací pro období minimálně 5 let.

Článek 13 Doplňkové pojištění

- V rámci pojistné smlouvy je možno sjednat připojištění jmenovitě určených věcí včetně těch, které jinak nejsou předmětem pojištění.
- Pro doplňkové pojištění platí tyto všeobecné pojistné podmínky.

Článek 14 Doručování písemností

Pokud není zásilka doručena z důvodů, že pojistník nebo pojištěný odepře přijetí zásilky, je dnem doručení den odepření přijetí zásilky. V případě, že pošta vrátí zásilku pojistiteli po uplynutí odběrní lhůty na odebrání zásilky, je dnem doručení poslední den odběrní lhůty.

Článek 15 Výklad pojmů

- Škodní událostí** se rozumí událost spojená se vznikem škody, ve které vede pojistitel šetření s cílem posoudit, zda byly splněny podmínky, za kterých je povinen pojistitel plnit.
- Pojistná událost** je nahodilá škodní událost, která nastala (včetně její příčiny) v době trvání pojištění, se kterou je spojen vznik povinnosti pojistitele plnit.
- Podle těchto všeobecných pojistných podmínek se považuje:
 - za **požár** oheň v podobě plamene, který provází hoření a vznikl mimo určené ohniště nebo takové ohniště opustil a šíří se vlastní silou,
 - za **výbuch** náhlý ničivý projev tlakové síly, spočívající v roztažnosti plynů nebo par navenek, výbuchem se také rozumí prudké vyrovnaní podtlaku (imploze),
 - za **přímý úder blesku** bezprostřední přechod blesku (atmosférického výboje) na pojištěnou věc.
- Vichřicí** se rozumí dynamické proudění vzduchu, který se pohybuje min. rychlostí 20,8 m/sec (75 km/hod.). Není-li tato rychlost pro místo škody zjištělná, musí pojištěný prokázat, že pohyb vzduchu způsobil v okolí místa pojištění škody na řádně udržovaných budovách nebo stavbách nebo podal důkaz jiným způsobem.
- Krupobitím** se rozumí jev, při kterém kousky ledu vytvořené v atmosféře dopadají na pojištěnou věc, a tím dochází k jejímu poškození nebo zničení.
- Tíhou sněhu nebo námrazy** se rozumí destruktivní působení jejich nadměrné hmotnosti na konstrukce budov. Za nadměrnou považujeme takovou tíhu sněhu nebo námrazy, která se v dané oblasti místa pojištění běžně nevyskytuje, a která například u staveb překročí technické požadavky na výstavbu. Tímto pojistným nebezpečím jsou kryty i škody vzniklé destruktivním působením nadměrné hmotnosti ledu. Škody vzniklé ostatními destruktivními účinky ledu (např. rozpínavostí) a škody vzniklé prosakováním tajícího sněhu nebo ledu tímto pojistným nebezpečím nejsou kryty.
- Záplavou** se rozumí vytvoření souvislé vodní plochy, která po určitou dobu stojí nebo proudí v místě pojištění.
- Povodní** se rozumí zaplavení větších či menších územních celků vodou, která se vylila z břehů a hrází vodních toků nebo nádrží nebo tyto břehy a hráže protrhla.
- Sesuváním půdy, zřícením skal nebo zemin** se rozumí sesuv vzniklý působením gravitace a vyvolaný porušením dlouhodobé rovnováhy, ke které svahy zemského povrchu dospěly vývojem.
- Sesuváním nebo zřícením lavin** se rozumí jev, kdy masa sněhu, ledu nebo kamení se náhle po svazích uveče do pohybu a řítí se do údolí.
- Pádem stromů nebo stožárů** se rozumí pohyb těchto věcí, který má znaky volného pádu.
- Vodou z vodovodních zařízení** se rozumí:
 - voda unikající z poškozených vodovodních zařízení nebo nádrží. Vodovodní zařízení je přivádějící a odvádějící potrubí vody s výjimkou vnějších dešťových svodů. Nádrž je z části otevřený nebo uzavřený prostor o obsahu vody nejméně 100 l, za nádrž se nepovažuje nádrž na vodním toku nebo vodním kanálu,
 - kapalina nebo pára unikající z poškozeného ústředního, dálkového, etážového topení nebo solárních systémů,
 - hasební látka vytékající ze samočinných hasicích zařízení.
- Odcizením** se rozumí krádež pojištěné věci vloupáním nebo loupež.
- Krádeží vloupáním** se rozumí přivlastnění si pojištěné věci pachatelem tím, že se jí zmocní překonáním ochranného zabezpečení, tj.:
 - vniknutím do místa pojištění prokazatelně pomocí nástrojů jiných než určených k řádnému otevření, použití těchto nástrojů není prokázáno samotným zjištěním, že došlo k odcizení pojištěných věcí,
 - vniknutím do místa pojištění pomocí klíčů, kterých se pachatel zmocnil krádeží vloupáním,
 - jiné násilné překonání zabezpečení pojištěné věci.
- Loupeží** se rozumí přivlastnění si pojištěné věci pachatelem tím, že se jí zmocní užitím násilí proti jinému nebo pod pohrůzkou bezprostředního násilí.
- Stavební součástí bytu** jsou předměty a zařízení, které z hlediska stavebního díla umožňují jeho funkci a účel, ke kterému jsou určeny. Tyto předměty a zařízení musí být se stavebním dílem pevně spojeny a nelze je demontovat, aniž by došlo ke znehodnocení funkce a účelu stavebního díla.
- Trvale obývaným bytem** se rozumí takový byt, který je obýván alespoň po dobu 240 dnů v jednom kalendářním roce.
- Stavebně uzavřeným prostorem** se rozumí takové místo, které je od okolního prostoru odděleno obvodovými stěnami, stropem a podlahou tak, aby bylo možno jednoznačně definovat jeho šířku, výšku a délku.
- Pokles půdy** je klesání zemského povrchu do centra Země v důsledku působení přírodních sil nebo lidské činnosti.
- Novou hodnotou věcí** se rozumí částka potřebná na znovuzřízení věci stejného druhu, parametrů a kvality při cenách v místě pojištění obvyklých.
- Časovou hodnotou věcí** se rozumí částka odpovídající nové hodnotě věci snížená o částku odpovídající míře jejího opotřebení nebo jiného znehodnocení.